

KO-KOO-MO RY TOIMINTAKERTOMUS 2024

Block Theatre: Variation II - My Blocks of Life KEHÄ-festivaalilla

Kuva: Anniina Kettunen

SISÄLTÖ

YHDISTYS	3
VUOSI 2024	4
SAAVUTETTAVUUS, OSALLISUUS JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN KO-KOO-MO:N TOIMINNASSA 2024	5
VALTAKUNNALLINEN SAAVUTETTAVUUS JA OSALLISUUDEN EDISTÄMINEN	5
SAAVUTETTAVUUDEN EDISTÄMINEN RUOTSINKIELISESSÄ YMPÄRISTÖSSÄ	6
HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN	6
PALIKKATEATTERI	8
KOULUTUKSIA PALIKKATEATTERIMENETELMÄSTÄ	8
PALIKKATEATTERIA ESPOOSSA MONIKULTTURISISSA YMPÄRISTÖISSÄ	9
PALIKKATEATTERI ESPOON KULTTUURIKURKKAUKSESSA	9
PALIKKATEATTERIA MONIKULTTUURISISSA OPETUSPALVELUISSA / ESPOO KULPS	9
PALIKKATEATTERIJUONNOT YLE:N PIKKU KAKKOSESSA	11
LAITOKSISSA KIERTÄVÄN FESTIVAALIN SUUNITTELU KÄYNISSÄ	11
KANSAINVÄLINEN TYÖ	13
KANADA FESTIVAALIVIERAILUJA	13
ESPANJA - FESTIVAALIVIERAILU	14
SLOVENIA - KIERTUE KOPERISSA JA MARIBOSSA NUKKETEATTERIFESTIVAALEILLA	15
PALIKKATEATTERI: VARIAATIO II	16
PALIKKATEATTERI: VARIAATIO III	17
JULKAISUT JA TUTKIMUS	18
IHMISENMUOTOINEN JÄLLEENRAKENNUSSARJA	20
UUDET AVAUKSET	20
KO-KOO-MO X ROP	21
JÄLLEENRAKENTUMINEN	21
JÄLLEENRAKENTUVA IHMINEN - MONUMENTAALINEN PALIKKAVEISTOS (TYÖNIMI).	21
VUOROVAIKUTUKSELLINEN NÄYTTELY JA VERKKOGALLERIA	22
PUUN ISTUTTAMINEN	23
RECONSTRUCTION	24
RECONSTRUCTION -HANKE	24
TALOUS	25

YHDISTYS

KO-KOO-MO on monitaiteinen taidealan toimija, jonka toiminnassa yhdistyy kuvataide, nukketatteri sekä kulttuurihyvinvointi. Vuosi 2024 on yhdistyksen 13 toimintavuosi. KO-KOO-MO rakentuu kolmesta toimintamuodosta, joilla on yhteinen hallinto ja tuottantorakenne: Ihmisenmuotoinen jälleenrakennussarja, Palikkateatteri ja Palikkateatteri-menetelmä. Palikkateatterin rekvisiitta koostuu Ihmisenmuotoisesta jälleenrakennussarjasta. Yhdistyksellä ei ole pysyvää toimipistettä, vaan kaikki toiminta tapahtuu siellä mihin taiteilijat menevät: laitoksissa, kouluissa, päiväkodeissa sekä festivaaleilla ja muissa tapahtumissa, niin kotimaassa kuin kansainvälisesti. Vuonna 2023 KO-KOO-MO aloitti yhteistyön YLE:n Pikku Kakkosen kanssa, mikä laajentaa Palikkateatterin kokajakuntaa kattamaan koko Suomen. Yhdistyksen virallinen kotipaikka on Eura (Satakunta), Palikkateatterin toimipiste on Kemiönsaarella (Varsinais-Suomi) ja Ihmisenmuotoisen jälleenrakennussarjan toimipiste on Sastamalassa (Pirkanmaa).

KO-KOO-MO pyrkii hiilineutraalisuuteen mm. huolellisella kiertuesuunnittelulla ja suojelemalla ikimetsää jokaista tilattua kirjaa, esitystä ja palikkasarjaa vastaan Luonnonperintösäätiön kautta, vähintään 500 eurolla vuodessa. Vuonna 2024 KO-KOO-MO otti toimintansa mittaamisessa käyttöön hiililaskurin. Kiertueet toteutetaan biokaasuautolla, jos julkinen liikenne ei ole mahdollinen.

KO-KOO-MON HALLINTO

Yhdistyksen hallitus:	Pj Kai Ruohonen, Varapj. Roosa Halme, sihteeri Annukka Ketola
Prokuristi:	Annukka Ketola
Toiminnantarkastaja:	Jaana Ketola
Tilitoimisto:	Tilihalme Oy

TYÖNTEKIJÄT

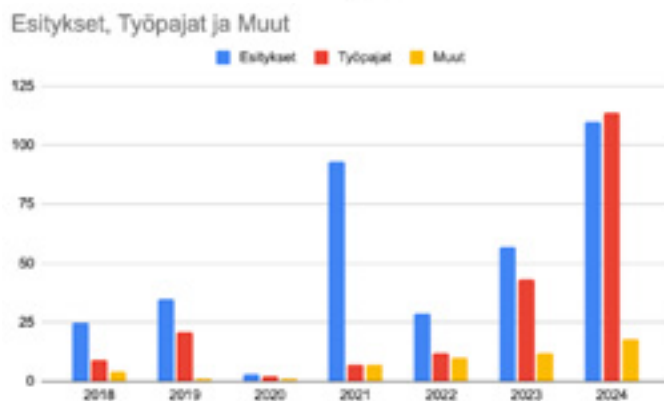
KO-KOO-MOLla oli vuonna 2024 kaksi osa-aikaista vakituista työntekijää, Roosa Halme sekä Annukka Ketola. Tämän lisäksi Kai Ruohonen sai tekijänoikeuskorvauksia palikoiden käyttämisestä esityksissä, työpajoissa sekä näyttelyissä. Vuonna 2024 palkkaa maksettiin viidelle kulttuurialan freelancerille.

KO-KOO-MO on tehnyt pitkäaikaista yhteistyötä SataEdun peli- ja animaatioalan koulutusohjelman kanssa tarjoamalla harjoittelupaikkoja alan opiskelijoille. Vuonna 2024 harjoittelijana aloitti opiskelija Elsa Lehtonen, joka alkoi toteuttaa Galleria-pelin (työnimi) toiminnallisuutta esittelevää animaatiota.

VUOSI 2024

KO-KOO-MO toteutti vuonna 2024 yhteensä 110 esitystä, 114 työpajojaa, 8 koulutusta, yhden näyttelyn eri puolilla Suomea: Varsinais-Suomessa, Uudellamaalla, Kaakkois-Suomessa, Keski-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Pirkanmaalla sekä kansainvälisesti Kanadassa, Espanjassa ja Slovenissa. Yhteistyö YLE:n Pikku Kakkosen kanssa jatkui 9 uuden palikkateatterijuontojakson käsikirjoittamisella ja nauhoituksella. Vuoden 2024 aikana tavoitettiin esitysten, työpajojen ja näyttelyiden kautta yhteensä n. 2800 osallistujaa sekä arviolta 270 000 katsojaa ruutujen takaa Pikku Kakkosen äärellä. Näyttelyn näki paikanpäällä 2270 kokijaa. Eli yhteensä taiteen äärellä kohdattuja on. 275 070 kokijaa.

Toimintaa toteutettiin suomen, ruotsin, englannin ja ranskan kielellä. **KO-KOO-MOn toiminnassa käynnistyi vuonna 2024 useita uusia avauksia:** mm. yhteistyö Espoon monikulttuuristen opetuspalvelujen kanssa, nettisivujen käännös Ruotsiksi, esitystoiminnan laajentaminen ruotsinkielisillä alueilla, monitaiteisen Reconstruction-hankkeen käynnistäminen yhdessä Ukrainasta ja Venäjältä paenneiden ja suomalaisten taiteilijoiden kanssa Halikon vastaanottokeskuksessa, julkisten taideteosten suunnitteleminen yhteistyössä ROP-taiteilijaryhmän kanssa, kansainvälisten verkostojen vahvistaminen ja kehittäminen.

* Taulukot eivät sisällä TV-kokijoita, eivätkä Pikku Kakkosen Youtube-seuraajia ja KO-KOO-MOn verkkogallerian vierailijoita. Arviolta näitä on ollut vuonna 2024 yhteensä 300 000.

110
esitystä

114
työpajaa

18
muuta toimintaa: näyttely,
näyttelyn avajaiset,
8 koulutusta ja webinaari,
9 tv-jaksoa

Henkilötyövuosia:

2022	2023	2024
0,7	1	1,3

SAAVUTETTAVUUS, OSALLISUUS JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN KO-KOO-MO:N TOIMINNASSA 2024

VALTAKUNNALLINEN SAAVUTETTAVUUS JA OSALLISUUDEN EDISTÄMINEN

Saavutettavuuden ja osallisuuden vahvistaminen ja edistäminen ovat tärkeä osa KO-KOO-MO:n arvoja ja toimintaa. Saavutettavuutta ja osallisuutta edistämällä KO-KOO-MO osaltaan lisää yhdenvertaisuuden kokemuksia ja ehkäisee syrjäytymistä. **THL:n mukaan osallisuus on yksi terveyttä ja hyvinvointia edistävä tekijä ja terveyden ja tasa-arvon edellytys.** Osallistuminen, kuten osallistavan taidetoiminnan kokeminen, on kanava osallisuuden kokemukseen. KO-KOO-MO:n toiminta on osallistavaa, kokijalähtöistä ja huomioi monimuotoisuuden, kuten monikulttuurisuuden ja eri ikäryhmät.

KO-KOO-MO kotimaan toiminta ulottui vuonna 2024 kuuden eri maakunnan alueelle (Varsinais-Suomi, Uusimaa, Kaakkois-Suomi, Keski-Suomi, Pohjois-Pohjanmaa, Pirkanmaa) ja YLE:n Pikku Kakkosen kautta ympäri koko maan ruudun välityksellä. Esityskiertueet toteutuivat pääosin kouluissa, päiväkodeissa, suurelta osin Espoon monikulttuurisilla aluilla mutta myös maaseutualueilla ja saaristossa, missä ei muuten ole samoja mahdollisuuksia päästä taiteen ja kulttuurin pariin kuin kaupungeissa. Esitys- ja työpajatoiminta kouluissa ja päiväkodeissa on yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa lisäävää toimintaa, sillä jokainen lapsi saa osallistua toimintaan huolimatta esimerkiksi perheen taloudellisesta tilanteesta tai muista osallistumismahdollisuuksista heikentävistä seikoista. Näytöksiä oli myös esimerkiksi ensi- ja turvakodissa sekä lapsille että aikuisille, kehitysvammaisten asuntolan asukkaille Kemiönsaarella sekä mielenterveysomaisille Turussa. Loviisan ja Haminan kiertueella yleisö koostui myös vastaanottokeskuksen asukkaista. ”Yleisö oli haltioitunut”, totesi Haminan kaupungin kulttuurituottaja Henni Kiri Palikkateatterikiertueen jälkeen. Galleria Laikussa keskellä Tamperetta toteutettu vuorovaikutteinen ja osallistava Jälleenrakennus-näyttely tavoitti useamman tuhatta osallistujaa.

KO-KOO-MO aloitti yhteistyön YLE:n Pikku Kakkosen kanssa vuonna 2023. Palikkateatterijuonnnot saivat jatkoa vuonna 2024, jolloin Halme käsikirjoitti palikkatarinoita ja sävelsi musiikkia yhdeksään uuteen jaksoon. Toiminta saavuttaa Pikku Kakkosen ja YleAreenan kautta kymmeniä tuhansia lapsiperheitä eri puolilla maata. Palikkatarinoita on mahdollisuus katsoa verkossa uudestaan useamman kuukauden ajan, sekä YLE Arenasta että Pikku Kakkosen Youtube -kanavalta. Palautteiden mukaan palikkateatterijuonnnot inspiroivat lapsia ottamaan rakennuspalikat esiin ja rakentelemaan, ja siten osallistumaan mielikuvitusleikkiin ja luomaan uusia leikkejä

itse. Palikkateatterijuonnnot osaltaan edistivät myös osallisuutta luovaan rakenteluun ja taiteen tekemiseen sekä kokemiseen.

Yhdistys on tarttunut digitaalisen (teknisen ja sisällöllisen) saavutettavuuden edistämiseen eri hankkeiden kautta, esimerkkeinä vuonna 2024 käynnistetyt monitaiteinen Reconstruction -hanke ja yhteistyö SAMK:n EHEÄ-hankkeen parissa KO-KOO-MOn verkkogallerian kehittämiseksi.

SAAVUTETTAVUUDEN EDISTÄMINEN RUOTSINKIELISESSÄ YMPÄRISTÖSSÄ

KO-KOO-MO ohjelmistossa on pitkään ollut ruotsin kielellä toteutettavia sisältöjä, kuten työpajoja ja koulutuksia. Vuonna 2024 KO-KOO-MOn nettisivut käännettiin ruotsiksi, mikä edistää KO-KOO-MOn toiminnan saavutettavuutta ruotsinkielisillä alueilla. Palikkateatterin menetelmäopas käännettiin ruotsiksi jo 2023, ja vuonna 2024 sen jakamista eteenpäin jatkettiin kiertueiden ja koulutusten yhteydessä.

Palikkateatteri toteutti esityksiä ja työpajoja ruotsinkielisillä alueilla, pääosin maaseudulla ja saaristossa, alakouluissa ja päiväkodeissa, mm. Paraisilla, Nauvossa, Korppoossa, Houtskärissä, Kemiönsaaressa ja Loviisassa. Näillä alueilla kiertävät esitykset olivat Palikkateatteria (Klossteatern) ja Palikkateatteri: Variaatio III - Kello kahdentoista kattaus (Klossteatern: Variation III - Dukning klockan tolv). Kemiönsaaressa toteutettiin myös ruotsiksi palikkateatterikoulutus paikallisille opettajille osana KUFÉ-tapahtumaa.

HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Digitaalisten ruutujen ja informaation runsauden täyttämässä maailmassa ”tyhjäällä ruudulla”, yksinkertaisella, autenttisella puupalikalla on oma tärkeä tehtävänsä. Palikoilla rakentelun idea on inhimillinen ja helposti lähestyttävä ikään, kieleen tai kulttuuriin katsomatta. Tyhjä palikka on täynnä loputtomia mahdollisuuksia. Palikka on yhtäaikaaisesti viimeistelty muoto ja viimeistelemätön kappale, joka täydentyy, kun mielikuvitus luo sille merkityksiä. Palikoilla rakentamisen kokemus voi herättää ajatuksia, muistoja ja tunteita, jotka saattavat johtaa uusiin oivalluksiin ja keskusteluihin. Neutraaleissa palikoissa jokainen voi nähdä oman itsensä, perheensä, elämänsä tilanteineen ja tunteineen, suhteensa ympäristöön. Niin rakentaja kuin katsoja voi tunnistaa palikoilla rakentamisen yhteydessä itselleen tuttuja aiheita ja limittää ne omaan elämäkokemukseensa. Puiset palikat tarjoavat samaan aikaan konkreettisen ja abstraktin metaforinen suojan.

Vuonna 2024 menetelmä on tuonut uusia, helposti lähestyttäviä, luovuutta herättäviä kommunikoinnin tasoja ja tapoja lapsille ja aikuisille sekä heidän kanssaan työskenteleville kasvatus- ja sosiaalialojen työntekijöille. Useat palikkateatterikoulutuksessa vuosien varrella käyneet ovat kertoneet jatkaneensa palikkateatterin keinoin työskentelyä mm. kouluissa, päiväkodeissa, vanhainkodeissa sekä kriisityöntekijöiden työssä maahanmuuttajien parissa ja lasten surutyöryhmässä.

PALIKKATEATTERI

KOULUTUKSIA PALIKKATEATTERIMENETELMÄSTÄ

Palikkateatterimenetelmäkoulutuksia on kehitetty vuosien varrella erilaisiin tarpeisiin. Lyhyin koulutus on ns. Kasvattajan kurkkaus, reilun tunnin mittainen maistiainen menetelmän käyttöön. Pidemmät koulutukset kestävät 2 tunnista kahteen päivään. Vuonna 2024 toteutettiin Kasvattajan kurkkauksia Espoon keskuksen alueella päiväkodeissa sekä koulutus Espoon monikulttuuristen opetuspalvelujen opettajille. Palikkateatterin menetelmäkoulutuksia toteutettiin Jyväskylän draamaopettajat -yhdistyksen järjestämällä Draama kylässä -festivaalilla Jyväskylässä, Suomi-koulujen koulutuspäivillä Helsingissä Opetushallituksessa, Kemiönsaaren opettajille suunnatussa KUFE-tapahtumassa Kulttuuritalo KUBUssa, sekä Turun ammattikorkeakoulussa sosiaali- ja kasvatustieteiden opettajille. Koulutusten kielinä olivat suomi ja ruotsi.

Kuva: Tommi Katajisto

PALIKKATEATTERIA ESPOOSSA MONIKULTTUURISISSA YMPÄRISTÖISSÄ

KO-KOO-MO valittiin Espoon kaupungin taide- ja kulttuuri-toimijaksi toteuttamaan kulttuurikasvatuksen toimintamallien Kulttuurikurkkauksen ja KULPS-kulttuuripolun palveluita.

PALIKKATEATTERI ESPOON KULTTUURIKURKKAUKSESSA

Palikkateatteri kiersi Espoossa monikulttuurisia päiväkoteja osana Espoon Kulttuurikurkkaus-ohjelmaa. Kulttuurikurkkaus on toimintamalli, jonka avulla kulttuuria viedään varhaiskasvatuksen pariin. Kulttuurikurkkauksesta pääsevät nauttimaan kaikki 3–5-vuotiaat espoolaislapset kaupungin päiväkodeissa. Kulttuurikurkkaukseen kuuluu Palikkateatteria-esitys koko päiväkodille, työpajoja kaikille päiväkodin 3–5 -vuotiaille lapsille sekä Kasvattajan kurkkaus henkilökunnalle. Kasvattajan kurkkaus on palikkateatterin kohdalla koulutusmainen työpaja, jonka tarkoitus on innostaa henkilöistöä hyödyntämään palikkataiteen mahdollisuuksia varhaiskasvatuksessa uusilla tavoilla. Jokaiseen päiväkotiin jää myös Palikkateatterin suomen-, ruotsin- tai englanninkielinen menetelmäopas. Keväällä 2024 Palikkateatteri vieraili Espoossa seuraavissa monikulttuurisissa päiväkodeissa: Kirstin päiväkoti, Kiltakallion lastentalo, Suvelan päiväkoti ja Lakelan päiväkoti. Joissakin päiväkodeissa puhuttiin yli 40 eri kieltä.

PALIKKATEATTERIA MONIKULTTUURISISSA OPETUSPALVELUISSA / ESPOO KULPS

Vuonna 2024 KULPS palveluun otettiin ensimmäistä kertaa mukaan **monikulttuuriset opetuspalvelut, joiden kanssa KO-KOO-MO toteutti ensimmäisen pilottihankkeen** esityksen, työpajojen ja koulutuksen muodossa. Esitykset ja työpajat järjestettiin kevään ja syksyn 2024 aikana Kirkkojärven, Kirstin, Mainingin, Meritorin, Matinlahden, Ruusutorpan ja Tiistilän kouluissa sekä Espoo International Schoolissa. Espoon kokonaisuutta varten työpajojen vetäjiksi Halmeen rinnalle koulutettiin nukketeatteritaiteilijat Jenni Rutanen ja Outi Sippola. Nukketeatteritaiteilijat Anna Nekrassova ja Perrine Ferrafiat toimivat työpajojen vetäjien sijaisina.

Ote Halmeen työpäiväkirjasta huhtikuulta 2024 Espoossa:

“Venäjänkielisten yläasteikäisten lasten ryhmässä rakennettiin omia unelmia. Useampi lapsi rakensi Kiovan, josta oli kotoisin. Yksi lapsi rakensi palikoista ihmisen, ja kertoi, että se esittää hänen isäänsä, jonka hän toivoisi vielä näkevänsä. Toinen lapsi kirjoitti palikoilla mosaiikkimaisesti “PAPA”, jonka alle rakensi sydämen ääriviivat, ja kertoi, että oli menettänyt isänsä. Yksi lapsi rakensi lapsen hauta-arkkuun, ja toivoi vielä tapaavansa siskonsa, joka oli kuollut. Eräs lapsi valitsi rastin muotoisen palikan, koska hänen toiveenaan on tulla lääkäriksi. ”

Vironkielen yläasteikäisten ryhmässä eräs nuori sanoi usean tehtävän kohdalla, ettei ole luova ihminen. Hän kuitenkin rakensi ilmaisuvoimaisia teoksia, kuten esimerkiksi tehtävä “minä maisemana”, johon hän rakensi “yön meren rannalla” vain kahdesta palikasta. Palikat kannustavat luovuuteen, ja palikkateatterityöpajaan osallistuminen on yksi tapa oppia lisää omasta luovuudestaan.

Työpajanvetäjä, nukketatteritaiteilija Jenni Rutanen totesi, että palikoilla rakentelu työpajassa on “tasavertainen tapa tuoda esiin lapsen ja nuoren maailmaa, tunteita ja maailmankatsomusta”. Työpajanvetäjä, nukketatteritaiteilija Outi Sippola mainitsi, että palikkateatterityöpajojen kautta tuli ilmi, että moni nuori haaveilee hyvästä koulutuksesta ja tutkinnosta ja siitä, että voisi palata toiseen kotimaahansa. Haaveita kuvaamaan rakennetaan sairaalaa, lääkäri tai sairaanhoitajaa kuvaavia veistoksia ja toisaalta lentokoneita, joilla voi matkustaa sukulaisten luo, tai “ihan vaan jonnekin”. Monelle Palikkateatteria-esitys saattaa olla ensimmäinen kosketus sanattomaan teatteriin.

Espoossa Palikkateatteriesityksiin ja työpajoihin osallistui lapsia ja nuoria seuraavista kieliryhmistä:

PALIKKATEATTERIJUONNOT YLE:N PIKKU KAKKOSESSA

YLE:n Pikku Kakkosen kanssa aloitettiin yhteistyö vuoden 2023 aikana, 12 jakson juonnon muodossa. Yhteistyö jatkui alkuvuonna 2024 toteuttamalla 9 juontoa käsi-kirjoituksineen kevään 2024 Pikku Kakkosiin. Halme sävelsi myös musiikit palikkateatrinoin. Kuhunkin 9 jaksoon tuotettiin noin 7 minuuttia uutta materiaalia, eli yhteensä noin tunnin verran. Pikku Kakkosen myötä palikkateatteria voi seurata yli 30 000 katsojaa / jakso.

Jaksoja voi nähdä myös Pikku Kakkosen Youtube-tilillä, esim. https://www.youtube.com/watch?v=u-_UqGW2TE8

LAITOKSISSA Kiertävän Festivaalin Suunnittelu Käynnissä

KO-KOO-MOn pitkän linjan tavoitteena **uuden kansainvälisen tapahtumasarjan/ festivaalin perustaminen: laitoksissa kiertävät visuaalisen teatterin esitykset ja -taiteilijat**. Kohtaamisia siellä missä olet - esittävää taidetta niille, jotka eivät teatterisaliin eksy tai pääse. Tapahtuma sisältää taiteilijoiden välisiä kohtaamisia ja seminaareja. KO-KOO-MO kokoaa yhteen saavutettavuudesta ja osallisuudesta kiinnostuneet visuaalisen teatterin tekijät kotimaasta ja kansainvälisesti. Tapahtuman tavoitteena on puhtaasti jakaa taiteen tekemisen ja kokemisen iloa ja syventää niin kokijoiden kuin tekijöiden näkökulmia taiteeseen ja sen parissa kohtaamiseen. Alustavaa keskustelua festivaalin järjestämiseksi on käyty, esityspaikkoja kartoitettu ja ohjelmistosuunnittelu aloitettu vuonna 2024. Festivaali oli osana THL:n Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisen määrärahan hakua vuonna 2024 osana KO-KOO-MOn ja HUMAK:n yhteishakemusta. Määrärahaa ei myönnetty hankkeelle.

KANSAINVÄLINEN TYÖ

KANADA FESTIVAALIVIERAILUJA

Palikkateatteria -esitys ja työpaja kutsuttiin **Casteliersiin, Pohjois-Amerikan merkittävimälle nukketatterifestivaalille** sekä FIKA(S) Festivaliin Montrealiin Kanadaan maaliskuussa 2024. **FIKA(S) on Skandinavian kulttuurin ja taiteen festivaali**, jonka missiona on tuoda esiin skandinaavista ja pohjoista elämäntapaa jakamalla eri taiteenlajien ja gastronomian kautta ainutlaatuisia pohjoismaisia elämyksiä. Työpajat järjestettiin englannin ja ranskan kielillä ja niihin osallistui sekä aikuisia että lapsia. Kanadan matkaan KO-KOO-MO sai SKR:n liikkuvuustukea. Kanadassa useampi festivaalijohtaja kiinnostui Palikkateatterista ja esitys työpajoineen sai kutsuja uusille festivaaleille mm. Sloveniaan (elokuu 2024), Kanadaan (elokuu 2025) ja Belgiaan (kevät 2026).

Jussi Virkkumaan ottama valokuva Palikkateatterista päätyi Pohjois-Amerikan suurimman nukketatteri-lehden kansikuvaksi:

ESPANJA - FESTIVAALIVIERAILU

Palikkateatteria -esitys kutsuttiin toukokuun 2024 alussa järjestettävään **Lleida International Puppet Fair** -tapahtumaan, joka järjestettiin 35. kerran. Lleidan kansainvälinen nukketeatterifestivaali kuuluu Etelä-Euroopan tärkeimpiin verkostoitumistapahtumiin nukketeatterialalla, ja sieltä esitys kutsuttiin uusille festivaaleille. Esitykset järjestettiin tunnelmallisessa vanhassa kirkossa kaupungin keskustassa. Halme harjoitteli esityksen interaktiivisen osuuden puheenvuorot sekä espanjan että katalanian kielellä.

Palikkateatteriesityksestä Lleidassa kirjoitettiin seuraavassa Putxinelli-julkaisussa: <https://www.putxinelli.cat/2024/05/13/v-fira-de-titelles-de-lleida-2024-lalinea-block-theatre-macarena-recuerda-shepherd-puppet-motion/>

V – Fira de Titelles de Lleida 2024. L'Alinéa, Block Theatre, Macarena Recuerda Shepherd, Puppet Motion

Posted by Toni Rumbau | maig 13, 2024 | Article Destacat, Espectacles, Festivals, Portada, Titellaires

Ko-Koo-Mo, de Block Theatre

De Finlàndia procedeix aquest deliciós espectacle de Roosa Halme, de la companyia Block Theatre, que també signe l'autoria i la direcció. Deliciós perquè tot i anar dirigit als més petits dels espectadors, per la seva fresca senzillesa i el seu precís enginy compositiu, va captivar també als grans que havíem acudit a la cita, en la fosca intimitat de l'església de Sant Martí.

És fantàstic quan veus unes mans situar-se en un espai escènic buit i, tot recorrent a simples formes de fusta d'una geometria elemental (cubs, poliedres diversos, cilindres de diferents mides,...), comencen a compondre estructures que es fan i desfan, sempre buscant unes al·lusions visuals a les conformacions resultants.

Són mans que juguen, amb la mirada entre llesta, astuta i múrrria de Roosa Halme que dirigeix l'acció i li va traient punta, sempre fent, desfent i tornant a aixecar les distintes arquitectures d'una geometria elemental, de trets comuns i arquetípics.

Els nens que s'ho miren es veuen a sí mateixos jugant tal com ells fan a casa seva, un exercici de distanciament observador fonamental a les seves edats. Per als adults assistents, és com netejar-se la mirada i deixar que la simplicitat compositiva ens meravelli de nou, tornant a les elementalitats formals de la infància. Extraordinari!

“...Herkullista, koska vaikka esitys oli suunnattu nuorimmille katsojille raikkaan yksinkertaisuutensa ja erittäin nokkelan kokoonpanonsa ansiosta, se kiehtoi myös aikuisia, jotka osallistuivat tapahtumaan Sant Martín kirkon pimeässä intiimissä tilassa.

On fantastista, kun näkee kädet tyhjässä näyttämötilassa ja koko matkan yksinkertaisten puisten alkeisgeometrian muotojen (kuutiot, erilaiset monitahokkaat, erikokoiset sylinterit,...) kautta ne alkavat säveltää rakennelmia, jotka on rakennettu ja purettu, etsien aina visuaalisia viittauksia tuloksena oleviin muodonmuutoksiin.

Kädet leikkivät Roosa Halmeen katseen kanssa, joka ohjaa toimintaa ja tuo sen terävään pisteeseen, aina tehden, purkaen ja uudelleen rakentaen alkeellisen geometrian erilaisia arkkitehtuureja, joilla on yhteisiä arkkityyppisiä piirteitä.

Lapset, jotka katsovat esitystä, näkevät itsensä leikkimässä aivan kuten kotona, mikä on heidän iässään olennainen harjoitus havainnollisessa irrottautumisessa. Aikuisille katsojille se on kuin katseen puhdistamista ja teoksen sommittelun yksinkertaisuuden antamista herättää heidät uudelleen, paluu lapsuuden muodollisiin elementteihin. Poikkeuksellista!

SLOVENIA - KIERTUE KOPERISSA JA MARIBOSSA NUKKETEATTERIFESTIVAALEILLA

Palikkateatteri kutsuttiin Kanadan festivaalivierailun jälkeen kiertueelle Sloveniaan elokuussa 2024. Välimeren rannalla sijaitsevassa pienessä Koperin yliopistokaupungissa esitykset järjestettiin paikallisessa nukketeatteritalossa osana kansainvälistä PUK-festivaalia. Koperista Palikkateatteri matkusti junalla Mariboriin Summer Puppet Pier -festivaalille, jossa esitykset järjestettiin vanhaan luostariin rakennetun Mariborin nukketeatterin ulkoilmalavalla. Yleisön vastaanotto oli kummallakin festivaalilla lämmin ja innostunut. Slovenian kiertuetta rahoitti matkojen osalta TelepART.

PALIKKATEATTERI: VARIAATIO II

Palikkateatteri: Variaatio II - My Blocks of Life on osallistava esitys yhdelle kokijalle kerrallaan. (vrt. käsitteet One-to-One, One on One, ja Audience of One tarkoittavat esitysmuotoa, jossa on yhden hengen yleisö). Palikkateatteria - Variaatio II -esityksessä kokijan (josta tulee myös tekijä) kokemuksellinen kenttä ja tajunnallinen prosessi sulautuvat taiteellisen työskentelyn piiriin, mikä laajentaa kokijan roolia sisäänpäin. Teos syntyy ja elää dramaturgisesti kokijan kokemuksen varassa.

Teos kutsuttiin kansainväliselle KEHÄ-festivaalille Ouluun vuonna 2024. Festivaaliin haki 297 teosta 35 eri maasta. KEHÄ-festivaalilla nähtiin 12 teosta. Lokakuun 29. päivänä 2024 Halme matkusti Ouluun, missä ensimmäinen päivä vietettiin taiteilijoiden kesken orientoituen tapahtumaan ja tutustuen toisiin taiteilijoihin, jotka tulivat kotimaan lisäksi Brasiliasta, Ukrainasta, Belgiasta, Saksasta, Portugalista ja Norjasta. **Variaatio II - näytöksiä koettiin Oulun ensi- ja turvakodissa sekä kulttuurikeskus Valveessa yhteensä 20 kertaa** kolmen päivän aikana. Kokijoina oli eri-ikäisiä ja eri kielisiä ihmisiä. Esityskonsepti kehittyi ja jalostui festivaalin aikana, ja festivaalin valokuvaaja Anniina Kettunen otti teoksesta useita valokuvia.

Kuva: Anniina Kettunen. Block Theatre: Variation II - My Blocks of Life.

PALIKKATEATTERI: VARIAATIO III

Palikkateatteri: Variaatio III - Kello kahdentoista kattaus on vuonna 2023 ensi-iltansa saanut luontokatoa pohtiva esitys, jonka ovat suunnitelleet ja toteuttaneet palikkateatteritaiteilija, muusikko Roosa Halme ja klovnit Sinikka Lumiluoto. Vuonna 2024 sanaton esitys kiersi ruotsinkielisellä saaristoalueella, Kemiönsaaressa. Esitykseen mahtuu yhteensä 14 katsojaa kerrallaan, joten se soveltuu erityisen hyvin saaristokuntien kyläkouluihin, joissa luokkakoot ovat pieniä.

Syksyllä 2024 esitys kiersi Kemiönsaaressa ruotsinkielisiä ja suomenkielisiä kouluja syys- lokakuussa 2024. Esitys lämmiteltiin kulttuuritalo KUBUssa, missä järjestettiin myös kaksi avointa näytöstä sunnuntaina 29.9. Muut esitykset pidettiin Västanfjärdin koululla, Amosparkenin koululla, Taalintehtaan koululla ja, Kemiön keskuskoulussa. Osallistava esitys otettiin ilolla vastaan ja katsojapalaute oli positiivista:

*“Aivan hillitön esitys
vakavasta aiheesta!”*
(Taalintehtaan koulun rehtori).

Kuva: Jussi Virkkumaa. Palikkateatteri: Variaatio III - Kello kahdentoista kattaus.

JULKAISUT JA TUTKIMUS

Palikkateatteria - menetelmäopas puisten palikoiden maailmaan suomenkielisestä painoksesta otettiin uusi, 500 kpl, uusintapainos.

Syksyllä 2024 ja alkuvuodesta 2025 psykologi, nukketeatteritaiteilija Marja Susi ja Roosa Halme toteuttivat Varsinais-Suomen kulttuurirahaston Taidetta kaikille -apurahan turvin **Vuorovaikutteisen nukketeatteritoiminnan kehittäminen** -hankkeen, jossa palikkateatteri on mukana yhtenä menetelmänä. Hankkeen yhteistyötahoina toimivat Varsinais-Suomen mielenterveysomaisten yhdistys FinFami ry (Turku/Kaarina/Raisio) ja kehitysvammaisten Merenhelmen asumisyksikkö / KTO (Kemiö). Hankkeen aikana ryhmä mielenterveyskuntoutujien omaisia ja Merenhelmen asumisyksikön asukkaat kokoontuivat kumpikin viisi kertaa vuorovaikutteisen nukketeatterin äärelle, ensimmäinen ryhmä Kompassi-sairaalassa Turussa ja jälkimmäinen Merenhelmessä Kemiönsaaressa.

Toimintaterapeuttiopiskelija Anette Saarikko oli mukana apuohjaajana mielenterveysomaisten ryhmässä, ja kuvaa kokemustaan palikkateatterituokioista:

”Ensimmäisillä kahdella kerralla rakennettiin puisista palikoista erilaisia teoksia annettujen teemojen mukaisesti. Teemoina olivat esimerkiksi lempieläin, lempipaikka, rauhoittumisen paikka sekä tulevaisuuden toiveet. Aluksi rakentaminen tuntui haastavalta, mutta kun antoi itselleen luvan olla luova ja heittäytyä ajatuksen virtaan, syntyi upeita ja ainutlaatuisia taideteoksia. Oli ilo huomata, kuinka nopeasti ryhmän keskuudessa kasvoi luottamus ja rohkeus puhua myös vaikeista asioista. Erityisen palkitsevaa oli seurata osallistujien onnistumisen kokemuksia, luomisen iloa sekä teosten synnyn ympärille rakentuneita, puhuttelevia tarinoita. Näistä harjoituksista sain itselleni paljon arvokkaita ideoita ja työkaluja, joita voin hyödyntää tulevassa työssäni toimintaterapeutina.”

Susi ja Halme laativat kentällä työskentelyn pohjalta tiiviin käytännön **työkirjan**, jonka avulla eri alojen ammattilaiset voivat ottaa käyttöön vuorovaikutteisen nukketeatterin menetelmiä. Julkaisuun kerätään käytännön harjoitteita ja ohjeita niiden tekemiseen omassa työssä kokeiltavaksi. Työkirja julkaistaan keväällä 2025 KO-KOO-MO:n verkkosivuilla ja sieltä sen voi kuka tahansa aiheesta kiinnostunut lukea ja ladata itselleen.

Roosa Halme aloitti väitöskirjan suunnittelun palikkateatteriin liittyen Tampereen yliopiston Media- ja viestintätutkimuksen ja esiintyvien taiteiden tohtoriohjelmalla varten. Suunnittelutyön äärelle Halmea opastivat teatteritaiteen professori Pauliina Hulkko ja taiteellisen tutkimuksen professori Esa Kirkkopelto. Varsinainen haku tohtoriohjelmaan sijoittuu huhtikuulle 2025.

Palikkateatterimenetelmä tekstiä tuotettiin THL:n HYTE-toimintamallia, työ jatkuu vielä vuonna 2025. Työkirja julkaistaan KO-KOO-MO:n verkkosivuilla ja sieltä sen voi kuka tahansa aiheesta kiinnostunut lukea ja ladata itselleen.

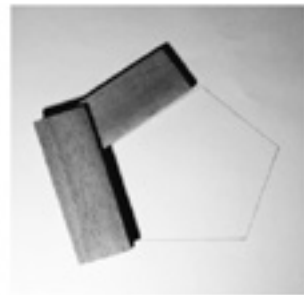
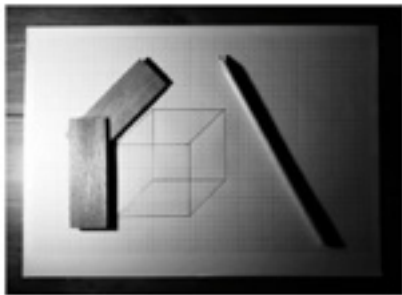
IHMISEN MUOTOINEN JÄLLEENRAKENNUSSARJA

Ihmisenmuotoinen jälleenrakennussarja -tuotteisto on vuosien ja käytön varrella va-
kiinnuttanut muotonsa mutta sen kehittämiseksi löytyy edelleen perusteita: kyseessä on
taidelähtöinen objekti, itseisarvoinen teos, jonka veistäminen uuteen muotoon ja käyt-
tötarkoitukseen on osa taiteellista prosessia. Yksittäisistä osista rakennettu kokonaisuus
ei ole koskaan valmis vaan se elää, niin fyysisenä puupalikkana kuin piirustuspöydällä
olevana hiiliviivana - tai ajatuksena viivan piirtämiselle tiettyyn muotoon.

KO-KOO-MO -konseptin tarpeistoon kuuluvat Elävät Veistokset (I-V) on tarkoitettu
pääasiassa vapaaseen rakentamiseen ja rakenteen luovaan muokkaamiseen aina uudel-
leen ja uudelleen. Tarpeistoa käytetään esitys- ja työpajatoiminnassa. Pienoisveistokset
ovat tiettyyn vaiheeseen pysäytettyjä rakennustapahtumia, joissa yksittäisten palikoiden
yhdistelminä olevien teosten muoto jää pysyväksi.

UUDET AVAUKSET

Ihmisenmuotoinen jälleenrakennussarja -tuotteiston kehittäminen jakaantui vuonna
2024 pääasiassa kahteen osaan: palikkapelin kehittämiseen sekä geometrian tutkimi-
seen kolmiulotteisten palikoiden ja kaksiulotteisten kuvioiden myötä.

Kolmiulotteiset, ihmistä esittävät palikkaveistokset on tarkoitettu toimimaan myös viivaimina, piirrettäessä
kaksiulotteisia geometrisia kuvioita.

Kuvakaappaus Galleria -pelin toiminnallisuutta
esittelevästä animaatiosta. Animaation on
valmistanut SataEdun peli- ja animaatioalan
opiskelija Elsa Lehtonen.

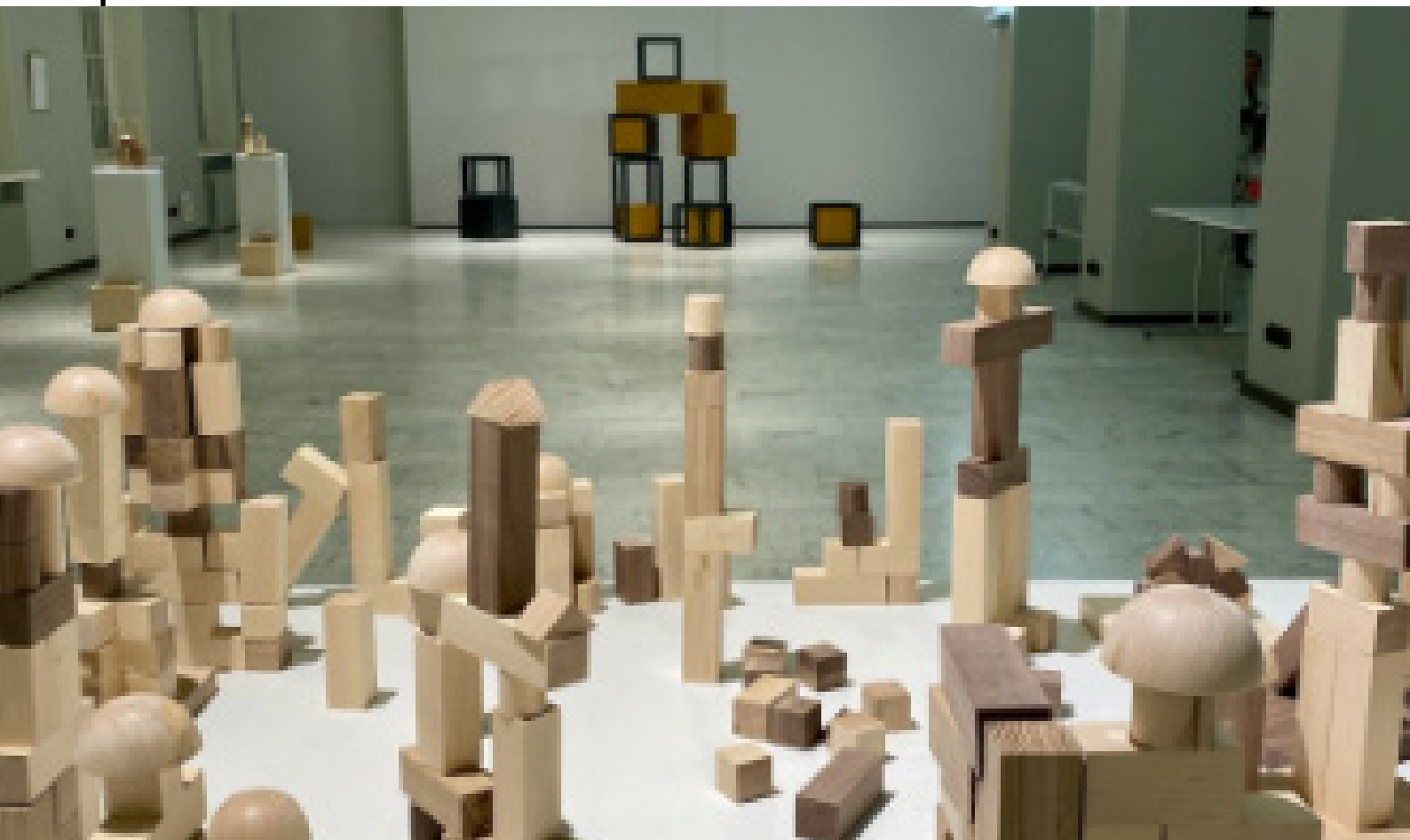

KO-KOO-MO -pelin prototyyppi. Prototyyppi on
valmistettu Satakunnan ammattikorkeakoulun
toimesta, osana Eheä-hanketta.

Molemmat kokonaisuudet otetaan testiin Porin taidemuseossa ja niiden toimivuutta
kehitetään vuonna 2025.

KO-KOO-MO X ROP

JÄLLEENRAKENTUMINEN

Kuva: Pekko Orava

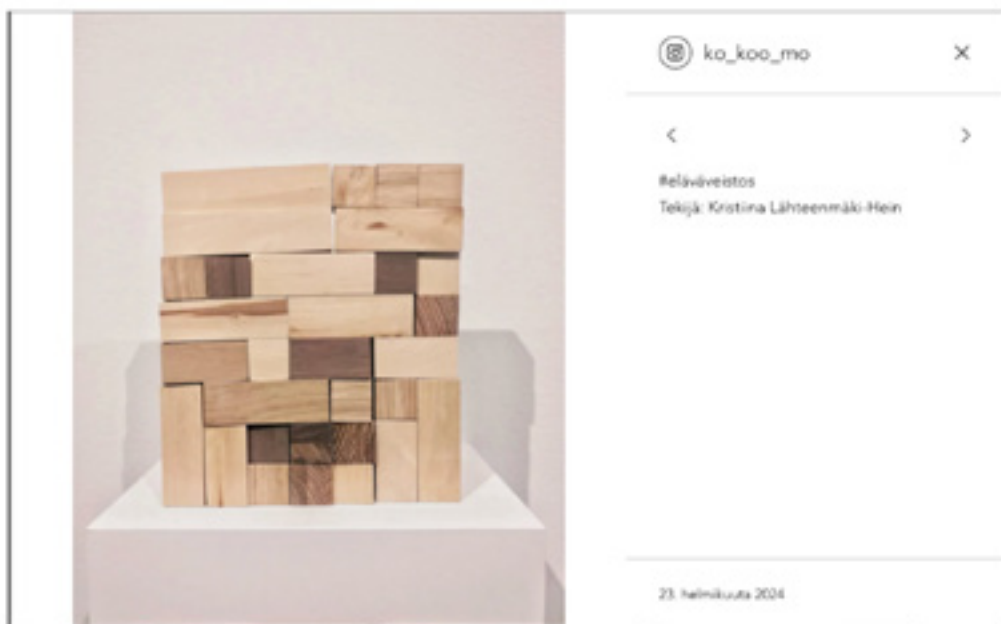
KO-KOO-MO:n ja ROP:n yhteistyö alkoi vuonna 2023. Vuonna 2024 työryhmät toteuttivat yhteisen näyttelyn Kulttuuritalo Laikussa, Tampereella, 17.2. - 24.3.2024. Jälleenrakentaminen -näyttelyssä teosten peruselementteinä toimivat erimuotoiset ja -kokoiset rakennuspalikastot, jotka ovat ryhmien itse suunnittelemaa. Palikoiden pohjalta rakentuvat yhteistyössä suunnitellut veistokset.

Jälleenrakentuva ihminen - monumentaalinen palikkaveistos (työnimi).

Monumentaalinen palikkaveistos on jälleenrakennussarja -konsepti, joka voidaan toteuttaa ympäristöönsä skaalautuvana julkisena teoksena erilaisiin kohteisiin kotimaassa ja kansainvälisessä yhteydessä. KO-KOO-MO haluaa osallistua jälleenrakentamiseen myös taiteen kentän ulkopuolella, osana ihmisten arkea ja hyvinvointia, taivottaen nostaa jalustalle pieni ihminen, inhimillisen infrastruktuurin olennainen tekijä.

KO-KOO-MO on pyytänyt yhteistyöhön taiteilijaryhmä ROP:in. **Taiteilijaryhmä ROP on erikoistunut julkisten taideteosten suunnitteluun ja toteuttamiseen vahvalla teknisellä ja taiteellisella osaamisella** (<https://www.rop.fi/>). ROP:n taiteilijapari diplomi-insinööri Pekko Orava ja kuvataiteilija Tuomo Rosenlund ovat toteuttaneet julkisia teoksia vuodesta 2011.

Veistoksista tulee koostumaan myös ympäristöteosten sarja, jossa ne skaalataan monumentaaliseen kokoon ulkotilaan pystytettäväksi. Taiteellisen työskentelymme yhteisenä teemana on jälleenrakentaminen. Se viittaa sekä fyysiseen toimintaan, korjaamiseen ja uudelleen tekemisen tarpeeseen, mutta myös henkiseen eheytymiseen, kykyyn vaalia ja purkaa ajatusrakenteita; ajatella ne uudelleen, myös uuteen muotoon. Teemamme on maailmassa taas kerran varsin ajankohtainen. Käynnissä olevien sotien arvaamattomat lopputulokset, ilmaston lämpeneminen, energiamurros ja maapallon resurssien käyttö pakottavat meidät muokkaamaan vanhoja käytösmalleja ja ajattelun tapoja kasvavalla vauhdilla. Meillä on kiistaton tarve oppia työskentelemään paremmin yhdessä, ihmislajina. Haasteet vaativat meitä oppimaan ajattelemaan ilman rajoja, ratkaisemaan ongelmia aidosti globaalisti, ei vain alueellisesti. Ihmiskunta on jonossa seisova dominopalikasto: yksikin epävakaa palikka voi kaataa koko rakenteen.

VUOROVAIKUTUKSELLINEN NÄYTTELY JA VERKKOGALLERIA

KO-KOO-MO:n Verkkogalleria on toteutettu instagram-pohjaisesti ja se on tutustuttavissa KO-KOO-MO:n verkkosivuilla. Jälleenrakentaminen- näyttelyn yhteydessä testattiin näyttelykuvien näkymistä osana galleriatilaa. Uusia teoksia tuotettiin paljon osaksi verkkogalleriaa. Verkkogalleria oli toimiva ja sitä kehitetään seuraavien näyttelyiden yhteydessä Satakunnan ammattikoreakeakoulun EHEÄ-hankkeen kanssa, vuonna 2025.

PUUN ISTUTTAMINEN

Emil Cedercreutzin museon ja KO-KOO-MO istuttivat yhteistyössä tammen Emil Cedercreutzin museon alueelle keskiviikkona 15.05.2024. Emil Cedercreutzin museo on kuvanveistäjä Emil Cedercreutzin elämäntyöhön perustuva taide- ja kulttuurihistoriallinen museo.

Yhteistyönä istutettava tammi esittää itse itseään, puuta, ja muokkaa itseään vapaan kasvamisen myötä.

Tammella on vahva merkitys eri kulttuurien mytologiassa ja seremoniallisuudessa: tammi voi olla pyhä puu, tai tammia voidaan istuttaa erilaisten asioiden kunniaksi ja muistoksi. Tammen istutus Emil Cedercreutzin museon alueella ei tapahtunut menneen muistoksi vaan tulevaisuutta varten, kunnioittaen puita ja niiden kasvua itseään.

Yksittäisen tammen tarkoitus on vuosien kuluessa laajeta sen oman kasvun ohella myös alueellisesti. Museoalueella vierailevat ihmiset voivat kerätä tammen tuottamia terhoja, viedä ne mukanaan ja istuttaa valitsemiinsa paikkoihin. Yksittäinen tammi kasvaa vuosien ja vuosikymmenien mittaan hajautetuksi puistoksi, jolla ei ole rajoja. Puiston alueellisuus ja elinkaari ovat mmen tarkoitus on osoittaa kiitollisuutta luonnolle sen mahdollistamasta orgaanisesta materiaalista, jota KO-KOO-MO käyttää konseptinsa puitteissa; tammi on yksi keskeinen puulajike konseptiin kuuluvissa palikastoissa.

Mainittujen temaattisten lähtökohtien ohella tammen istutuksen tarkoitus on tuottaa myös toivoa ajassa, jossa luontokadolle alisteista tulevaisuutta ei pidetä selviönä. Kasvaessaan tammi antaa kodin sadoille hyönteis- ja eläinlajeille ja mahdollistaa elämän jatkumisen seuraavien sukupolvien osalta. Ne saavat kasvaa yhdessä nyt istutettavan tammen ja aikanaan sen terhoista itävien tammien kanssa.

Puu ihmisineen. Oikealla Kai Ruohonen / KO-KOO-MO.

Kuva: Iida Kerokoski

RECONSTRUCTION

KO-KOO-MOn uusi hankekokonaisuus yhdessä uuden freelancer taiteilijaporukan kanssa on nimeltään Reconstruction.

RECONSTRUCTION -HANKE

KO-KOO-MO haki keväällä 2024 OKM:lta avustusta hankeavustukset kansainvälisten kriisien vaikutusten lieventämiseen taiteen ja kulttuurin alalla -hakuohjelmasta. OKM myönsi KO-KOO-MOLle 35 000 euroa monitaiteiseen Reconstruction -hankkeeseen, joka käynnistettiin syksyllä 2024.

Reconstruction-hanke toteuttaa esitys- ja työpajatoimintaa ja taiteilijaresidenssin Halikon vastaanottokeskuksessa keväällä 2025. Hanke sisältää osallistavaa esitys- ja työpajatoimintaa sekä Ukrainasta ja Venäjältä paenneiden ja kotimaisten taiteilijoiden taiteilijaresidenssin avoimessa tilassa Halikon vastaanottokeskuksessa, vuorovaikutuksessa vastaanottokeskuksen eri ikäisten asukkaiden kanssa. Hankkeessa julkaistaan videoteos ja toteutetaan verkkogallerianäyttely. Puiset palikat luovat neutraalin ja puolueettoman jälleenrakennuslun, toisaalta abstraktin ja metaforisen suojan.

Hankkeen ukrainalaiset taiteilijat tanssija-koreografi Nina Bulgakova ja valokuvaa- ja Stanislava Ovchinnikova haettiin Artist at Risk -ohjelman kautta. Hankkeen muut taiteilijat ovat Venäjältä paennut kuva- ja esitystaiteilija Pavel Semtšenko, kotimaiset taiteilijat klovni ja esitystaiteilija Sinikka Lumiluoto, kuvataiteilija Anne Roininen ja nukkteteatteritaiteilija ja säveltäjä Roosa Halme. Residenssiin osallistuu taiteilijoiden tukena kriisityöntekijä Lotta Häkkinen Turun kriisikeskuksesta. Hankkeen tuottajana toimii Annukka Ketola. Myös Kai Ruohonen ja ROP-työryhmä ovat mukana hankkeessa. Työryhmä kokoontui ensimmäisen kerran Halikon vastaanottokeskuksessa joulukuun 16. päivänä.

Toiminta jatkuu vuonna 2025.

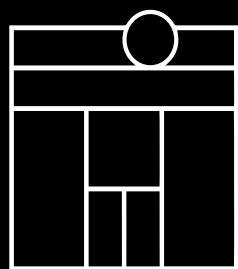
Kuva: Anne Roininen

TALOUS

Vuosi 2024 oli KO-KOO-MOn toiminnassa kasvun vuosi. Toiminnan tuottoja oli yhteensä 90 821,8€. Tuottoja oli yhteensä 65 382,81€ (72%) ja avustuksia 25 439€ (28%). Yhdistyksen menoissa suurin menoerä olivat henkilöstökulut 57 756,75 € (64%) Muihin kuluihin meni 33 170,60 € (36%). KO-KOO-MO ry:n vuoden 2024 tulos on -45,54€, yhdistyksen oma pääoma on 2255,34€.

Kuva: Pekko Orava

K O O L A M O

Tuitten edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Suomen
Kulttuurirahasto